

## I

Zelfs vroeg in de lente is het nog vrij donker op Mure.

Het kon Flora niet schelen; ze hield ervan 's morgens samen wakker te worden, dicht tegen elkaar aan, in het pikkedonker. Joël sliep heel licht (Flora wist niet dat hij voordat hij haar ontmoette nauwelijks een oog dichtdeed) en was meestal al wakker als zij haar ogen uitwreef, zijn gewoonlijk afstandelijke, behoedzame gezicht verzacht omdat hij naar haar keek, en dan glimlachte ze naar hem, elke keer weer verrast, overrompeld en bang door de diepte van haar gevoelens; hoe ze leefde op het ritme van zijn hartslag.

Ze hield zelfs van de koudste ochtenden, waarop ze zich moest vermannen om uit bed te komen en aan de dag te beginnen. Dat was heel iets anders dan een uur lang in een overvolle trein te moeten reizen voordat je op je werk was, met miljoenen andere forenzen in een wagon opgepropt staan, die tegen je aan duwden, bacteriën verspreidden en het leven veel oncomfortabeler maakten dan het hoorde te zijn.

In plaats daarvan pookte ze nu de vochtige turf op in de houtkachel van het prachtige gastenverblijf waarin Joël woonde nu hij een baan als jurist had aangenomen bij Colton Rogers, de miljardair die het halve eiland bezat. Ze blies de vlammen nieuw leven in en de ruimte werd meteen nog gezelliger dan ze al was door het flakkerende licht van het haardvuur dat

schaduw en wierp op de witgekalkte wanden.

Het enige wat Joël per se had willen hebben was het super-dure, supermoderne espressoapparaat waarmee hij nu in de weer was terwijl hij tegelijkertijd inlogde op zijn werkcomputer en zoals elke dag een opmerking maakte over de vele en talloze mankementen van de internetverbinding op het eiland.

Flora trok dan meestal een oude trui aan, waarna ze met een mok koffie naar het raam liep om boven op de ouderwetse oliegestookte radiator te gaan zitten – het soort radiator dat ze kende van vroeger op school en waarvoor Colton nu een fortuin had betaald. Dan tuurde ze uit over de donkere zee; soms voorspelden de witte schuimkoppen op de golven een stormachtige dag en andere keren was het gewoon helder, waardoor ze, zelfs 's ochtends vroeg, de koude schittering van de sterren boven haar kon zien – op Mure was geen luchtvervuiling – die groter leken dan Flora zich herinnerde uit haar jeugd.

Joël zette de douche aan en met haar handen om haar hete mok gevouwen riep ze: 'Waar ga je vandaag naartoe?'

Joël stak zijn hoofd om de deur van de badkamer. 'Hartford, om te beginnen,' zei hij. 'Via Reykjavik.'

'Kan ik mee?'

Joël keek haar ontstemd aan. Werk was niet iets waar je grappen over maakte.

'Kom op. Dan doen we het in het vliegtuig.'

'Ik denk niet...'

Colton had een vliegtuig dat hij gebruikte om van en naar Mure te reizen en Flora kon het niet uitstaan dat dat alleen bedrijfsmatig werd gebruikt en zij er nog nooit een voet in had mogen zetten. Een privé-vliegtuig! Dat was toch onvoorstelbaar! Maar Joël was niet ontvankelijk voor plagerijtjes over zijn werk. Hij was sowieso weinig ontvankelijk voor plagerijtjes – waar

Flora zich soms wat ongerust over maakte.

‘Ik wed dat er echt helemaal niets is wat de stewardessen nog nooit hebben meegemaakt,’ zei Flora.

Dat was ongetwijfeld zo, maar Joël scrolde al door *The Wall Street Journal* en luisterde niet echt.

‘Vrijdag over twee weken ben ik weer terug. Colton consolideert letterlijk... eh...’

Flora wenste dat hij meer over zijn werk kon praten, zoals vroeger toen zij nog in de juridische wereld werkte. Het was niet alleen een kwestie van beroepsgeheim; Joël was überhaupt weinig mededeelzaam.

Flora trok een pruillip. ‘Dan mis je de Argylls.’

‘De wat?’

‘De Argylls. Dat is een band. Ze zijn op tournee en komen naar de Harbour’s Rest. Echt fantastisch zijn ze.’

Joël haalde zijn schouders op. ‘Ik hou niet echt van muziek.’

Flora liep naar hem toe. Op Mure was muziek onontbeerlijk. Voordat er veerboten en vliegtuigen bestonden waren ze op het kleine eiland op elkaar aangewezen voor hun amusement en iedereen zong en danste vol enthousiasme met alles mee, getalenteerd of niet. Flora kon goed dansen en bespeelde de *bodhrán* – als er geen betere musici voorhanden waren – vrij acceptabel. Haar broer Innes was een verdienstelijk vioolspeeler, beter dan hij liet blijken. De enige van het gezin die geen instrument bespeelde was Hamish, haar breedgeschouderde, kolossale broer; hun moeder had hem vroeger alleen een paar lepels gegeven en hem daarmee laten aanrommelen.

Ze sloeg haar armen om Joël heen. ‘Hoe kun je nou niet van muziek houden!’

Joël knipperde met zijn ogen en staarde over haar schouder.

Het was eigenlijk belachelijk, iets kleins ontstaan in de eindelozе mallemlen van zijn moeilijke jeugd, toen elke nieuwe

school een nieuwe kans was om het verkeerd te doen; de foute kleren aan te hebben, van de verkeerde muziekband te houden. De angst om het fout te doen. Zijn onmacht om de regels te leren, of zo leek het. De enorme keuze aan muziekgroepen die anderen ‘cool’ vonden maakte het onmogelijk om het goed te doen.

Het was gemakkelijker geweest om niets te vinden, nergens een mening over te hebben. En dus had hij nooit echt vrede gesloten met muziek en ook nooit durven ontdekken waar hij van hield, zonder een oudere broer of zus om hem op weg te helpen.

Datzelfde gold voor kleding. Hij droeg slechts twee kleuren: blauw en grijs. Altijd onberispelijk, altijd van topkwaliteit, niet omdat hij smaak had, maar omdat het het eenvoudigste leek. Hij hoefde er nooit over na te denken, hoewel hij naderhand met genoeg modellen had gedatet om veel meer over kleding te weten te komen – wat dat betrof hadden ze zeker hun nut gehad.

Hij wierp een korte blik op Flora. Ze stond voor het raam en ging haast op in de omgeving, soms was ze er bijna niet van te onderscheiden met haar haar dat als zeewier over de bleke witte duinen van haar schouders lag; haar tranen als opspattend zeewater in een storm; haar mond als een perfect gevormde schelp. Ze was mooi, maar niet ‘modelmooi’ – eerder het tegenovergestelde. Ze was aards, net zo stevig als de grond onder haar voeten; een eiland, een dorp, een thuis. Zijn thuis. Hij raakte haar zachtjes even aan, bijna bang om te geloven dat ze de zijne was.

Flora kende die manier van aanraken van hem en het gaf haar een onrustig gevoel; de manier waarop hij soms naar haar keek, alsof ze iets fragiels was, iets zeldzaams. Dat was ze geen van twee. Ze was gewoon een normale meid, met

dezelfde zorgen en fouten als ieder ander. En uiteindelijk zou hij dat moeten beseffen. Maar dan? Wat zou er dan gebeuren? Het boezemde haar angst in. Wat als hij beseffte dat ze geen selkie was; dat ze geen betoverende zeemeermin was, geen magisch wezen dat werkelijkheid was geworden en zijn hele leven goed kon maken. Ze vreesde het moment waarop hij zou begrijpen dat ze gewoon een normaal iemand was die zich druk maakte om haar gewicht en het heerlijk vond er op zondag superslonzig uit te zien... Wat zou er gebeuren als ze begonnen te ruziën over zoiets triviaals als afwasmiddel? Ze drukte een kus op zijn hand.

‘Hou op met naar me kijken alsof ik een waternimf ben.’

Hij grinnikte. ‘Nou, dat ben je nu eenmaal voor me.’

‘Hoe laat gaat je... O nee...’ Ze vergat altijd dat Coltons vliegtuig vertrok op de tijd die hún schikte en dat ze niet afhankelijk waren van de dienstregeling van een vliegmaatschappij.

Joël wierp een blik op zijn horloge. ‘Nu. Colton heeft haast, het lijkt wel of hij peper in z’n kont heeft, alles moet zo snel mogelijk gebeuren tegenwoordig... Ik bedoel... We hebben een vol programma.’

‘Wil je geen ontbijt?’

Joël schudde zijn hoofd. ‘Gek genoeg serveren ze broodjes van Annie’s Café aan boord.’

Flora glimlachte. ‘Nou, nou, wat een luxe!’ Ze kustte hem. ‘Kom snel terug!’

‘Hoezo? Moet je ergens heen dan?’

‘Nee... Ik ga nergens heen.’ Ze trok hem naar zich toe. ‘Helemaal nergens heen.’

Ze keek hem na terwijl hij, zonder ook maar één blik achterom, vertrok. Met een zucht bedacht ze dat ze vreemd genoeg alleen tijdens de seks zeker wist, honderd procent zeker, dat hij er helemaal bij was. Bij haar. Dat ze samen waren. Dan

was hij er helemaal. Compleet, met haar, elke ademhaling, elke beweging.

Hun seks samen was iets bijzonders, zoals ze nooit eerder had gekend. Ze had egoïstische minnaars gehad en minnaars die wel eens zouden laten zien hoe goed ze waren, incompetent minnaars en minnaars die verpest waren door te veel porno.

Seks met Joël was zo intens, bijna radeloos – alsof hij het liefst helemaal onder haar huid kroop. Op die momenten voelde ze zich diep verbonden met hem; alsof ze elkaar door en door kenden. Ze zat er constant over te dagdromen. Maar de rest van de tijd was het voor haar nog een even groot raadsel wat zich in zijn hoofd afspeelde als toen ze elkaar voor het eerst ontmoetten. En daarbij was hij er bijna nooit...

En nu, een maand later, was het wat minder donker, maar was Joël nog steeds niet terug; hij had het druk en werd door Colton overladen met opdrachten. Flora woonde weer op de boerderij en moest die dag ook op reis, maar helaas niet naar een interessante bestemming.

Flora werd altijd nogal prikkelbaar als ze op de boerderij woonde en als volwassene weer sliep in haar kleine kamertje – in het eenpersoonsbed uit haar jeugd, met aan de muur haar stoffige oude Highland-danstrofeeën. En het ergerde haar ook dat ze, hoe vroeg ze ook opstond – en dat was gewoon walgelijk vroeg –, altijd later was dan haar broers en haar vader, die dan al minstens een uur aan het melken waren.

Behalve Fintan. Fintan, haar jongste broer, was de fijnproever van de familie en geniaal; hij was meestal bezig met bijzondere kazen maken en boter karnen voor Annie's Café, en binnenkort ook, hoopten ze, voor 'The Rock', Coltons nieuwe hotel. Maar de andere twee; de sterke, niet zo slimme Hamish

en Innes, haar oudste broer, waren altijd al op, of het nu licht of donker was, regende of lekker weer was, en hoe ze ook haar best deed het haar vader, Eck, rustiger aan te laten doen, hij was altijd ook al van de partij.

Toen ze nog als juridisch medewerker in Londen zat maakten haar broers altijd grappen dat ze een luie trut was, maar nu ze in haar eentje een eigen zaak runde hier op Mure had ze gedacht dat ze hun mening wel zouden herzien, maar nee: ze beschouwden haar nog steeds als een watje omdat ze ‘pas’ rond vijf uur ’s morgens opstond.

Het liefst ging ze verhuizen; in het dorp stonden een paar appartementjes te huur. Maar Annie’s Café bracht nog niet genoeg op om zich zoiets extravagants te kunnen veroorloven. En daar zou weinig aan veranderen zolang The Rock nog niet open was. Ze hadden zulke fantastische producten hier op Mure – verse biologische boter gekarnd in hun eigen melkveehouderij, de meest verbijsterende kazen, gemaakt door Fintan, de beste vis uit het kristalheldere water dat het eiland omringde, het lekkerste gras op de wereld, dat de koeien vetmestte. Maar het bracht allemaal niet genoeg op.

Ze rekende meteen in haar hoofd uit hoe laat het in New York was, waar Joël, haar vriend – idioot klonk dat, vond ze, ‘mijn vriend’ – aan het werk was.

In Londen was hij haar baas geweest en hij had haar naar Mure gestuurd om allerlei juridische zaken voor te bereiden voor een nieuwe klant: Colton Rogers. Maar hij was niet alleen haar baas; ze was jarenlang hopeloos verliefd op hem geweest, vanaf de eerste keer dat ze hem zag, hoewel hij alleen maar met modellen was uitgegaan en haar niet eens zag staan. Ze had nooit gedacht dat dat ooit zou veranderen. Maar toen hij de zomer daarvoor naar Mure was gekomen en ze hadden samengewerkt, was hij uiteindelijk genoeg ontdooid om haar

op te merken (en meer) en zelfs op Mure blijven wonen (met haar) en voor Colton Rogers gaan werken.

Hoewel het niet precies zo was uitgepakt...

Colton liet hem in een van de gastenverblijven bij The Rock wonen, een prachtig gerestaureerde jachthut, terwijl in het hotel alle voorbereidingen werden getroffen om officieel open te gaan voor gasten – wat helaas erg veel tijd bleek te kosten en langer duurde dan ze hadden verwacht. Colton was intussen de hele wereld over gereisd om zijn miljoenenbedrijven te bezoeken – waar Joël blijkbaar doorlopend bij aanwezig moest zijn. Ze had hem de hele winter nauwelijks gezien. Op dit moment zat hij in New York. Dingen als zich settelen en een huis inrichten, of rustig gaan zitten om ergens over te praten, leek hij niet belangrijk te vinden.

Flora had wel geweten dat hij een workaholic was – in theorie; ze had tenslotte jaren in zijn bedrijf gewerkt – maar zich niet gerealiseerd wat het betekende voor hun relatie. Zij leek het te moeten doen met de kruimels tijd die hij overhad. En dat waren er weinig. Hij had niet eens een berichtje gestuurd om te laten weten dat hij aan haar dacht. En ze ging vandaag naar Londen om haar ontslagpapieren formeel te ondertekenen.

Flora was er niet zeker van geweest of ze Annie's Café, het bedrijf dat ze in de zomer was begonnen, in de winter wel open kon houden, als de toeristen vertrokken waren en de nachten zo lang duurden dat het nooit licht werd, niet helemaal, waardoor de verleiding groot was om de hele dag in bed te blijven met de dekens over haar hoofd.

Maar tot haar verrassing was het elke dag druk: moeders met baby's, oude mensen die een scone kwamen eten om bij te kletsen; de breigroep die de bestellingen die Fair Isle niet aankon op zich nam en tot dan toe in elkaars keukens sa-

menkwam was zelfs naar Annie's Café verkast, en Flora raakte nooit uitgekeken op de verbluffende snelheid en gratie van hun oude, gekromde vingers die prachtige patronen maakten in allerlei soorten wol.

Het liep zo goed dat ze beseftte dat dit het was: haar werk, haar bestaan, hier hoorde ze thuis. De advocatenfirma in Londen had haar tijdelijke afwezigheid goedgekeurd, een paar maanden retraite, maar die periode was nu voorbij en vandaag ging ze officieel ontslag nemen. Flora had de reis naar Londen steeds uitgesteld in de hoop dat ze samen met Joël zou kunnen gaan, Joël moest immers zijn ontslagpapieren ook gaan ondertekenen, maar dat leek er niet in te zitten.

Dus hielp ze een van de jonge meisjes die bij haar werkten, Isla, met de voorbereidingen voor de dag. Voor het openging hadden ze de gevel van het café met vereende krachten dezelfde bleekroze kleur gegeven als het had gehad voordat alles was afgebladderd. Het paste nu mooi bij het zwart-witte Harbour's Rest-hotel, het lichte blauw van de sportwinkel met klim- en wandelbenodigdheden en de crèmekleurige toeristenwinkels bij de haven, die dikke wollen truien en souvenirs als schelpen en uit steen gehakte beeldjes verkochten, Schotse ruitstoffen (natuurlijk), afbeeldingen van Schotse Highland-koeien en de typisch Schotse toffee-tablet. De meeste waren 's winters dicht.

De wind raasde vanaf zee en smeedt handenvol water en regen in haar gezicht, maar Flora holde opgewekt vanaf de boerderij de heuvel af, ze vond het heerlijk om zo'n kort eindje van haar werk te wonen. Het was dan wel ijskoud – hoewel ze een enorm donzen jack aanhad dat haar letterlijk isoleerde van alles en iedereen om haar heen – maar ze zou dit voor geen goud meer inruilen voor een veel te warme, veel te volle metrowagon, de enorme stroom mensen waarin je als vanzelf de trappen op werd gestuwd, eerst heet, dan koud, en dan

weer heet enzovoort, het zich door steeds drukker worden-  
de menigtes te moeten persen, getuige zijn van ruzies en  
geschreeuw bij aanrijdkinkjes, claxons die aan één stuk door  
toeterden, fietskoeriers die taxichauffeurs uitscholden, auto's  
die langsscheurden en windvlagen die sigarettenpeuken en  
fastfoodverpakkingen door de straten met zich meevoerden...  
Nee, dacht Flora, zelfs niet op ochtenden als deze. Ze konden  
hun forenzengedoe houden, ze miste het geen seconde.

De ramen van Annie's Café waren al goud verlicht. De grote  
ruimte was eenvoudig maar gezellig ingericht met niet bij  
elkaar passende tweedehandstafeltjes. De toonbank, op dit  
moment nog leeg, zou al snel vol staan met scones, cakes,  
quiches, huisgemaakte salades en soepen. Iona en Isla waren  
achter bezig, Mrs. Laird kwam elke dag vierentwintig broden  
brengen, die meestal vrij snel op waren, en het koffieapparaat  
was de hele dag in gebruik. Flora kon eigenlijk nog steeds  
niet echt geloven dat het café er wás en dat het van háár was.

Op de een of andere manier had ze door haar terugkeer naar  
het eiland van haar jeugd én de vondst van het receptenschrift  
van haar overleden moeder deze keuze gemaakt, en het was  
een gelukkige keuze gebleken.

Eerst had het een enorme, nogal idiote onderneming gele-  
ken, maar achteraf gezien voelde het volkomen logisch, alsof  
ze hiervoor was gemaakt en het zo had moeten zijn. Dit was  
haar thuis, tussen alle mensen die ze al kende vanaf haar  
geboorte – ouder nu, maar met dezelfde gezichten, gene-  
raties lang –, ze hoorden net zo bij haar wereld als vroeger;  
en de dingen die ertoe deden voor haar – Joël, Annie's Café,  
de weersverwachting, de boerderij, hoe vers alle etenswaren  
waren – waren belangrijker dan Brexit, de opwarming van  
de aarde en het lot van de wereld. Ze was niet in retraite. Ze  
was herboren.

Dus Flora was in een uitzonderlijk goed humeur toen ze de boter van de MacKenzieboerderij (hun boerderij) uit de koelkast haalde – romig en gezouten en heerlijk op wat dan ook – en het op Mure gemaakte aardewerk schoon en in keurige rijen zag klaarstaan. In een klein huisje achter de boerderijen woonde de Engelse Geoffrey, die het maakte en afbakte in een oven. Dik aardewerk, in eenvoudige aardekleuren – zand, grijs en gebroken wit – met een dunne, iets toelopende bovenkant en een dikke bodem; perfect om dranken in warm te houden. Ze hadden zelfs een bordje moeten ophangen waarop stond dat het te koop was, omdat de gasten het servies bleven jatten. De verkoop ervan was een aardige bijverdienste voor het café en natuurlijk ook een onverwacht extraatje voor Geoffrey.

Zodra ze het bordje met GESLOTEN op de deur omdraaide naar OPEN, trok de bewolkte hemel open en leek het of ze een paar zonnestrallen zouden krijgen tussen de stevige stormwinden door en dat maakte haar humeur nog beter. Joël was weg en dat was niet leuk, maar aan de andere kant zou ze, als ze die stomme reis naar Londen achter de rug had, Lorna misschien kunnen overhalen om een fles prosecco met haar te delen en TOWIE te kijken. Ze verdiende niet veel, maar een halve fles prosecco kon er wel af. Het waren tenslotte de kleine dingen die het deden in het leven.

Op de radio werd een van haar lievelingsnummers gespeeld en Flora voelde zich helemaal content, zo content als een mens kan zijn midden in februari, toen ze zag dat er iemand voor de deur stond. Snel liep ze erheen om de eerste klant van die dag te verwelkomen, maar ze deed meteen weer een stap naar achteren vanwege de ijzige tochtvlaag die binnenkwam. Haar goede humeur zakte in toen ze zag wie er vanuit het donker, knipperend met haar ogen tegen het licht, binnenstapte. *Jan!*

Toen Flora pas terug was op Mure had ze Charlie ontmoet

(Teàrlach in het Gaelisch), een aardige man – nee, een super-aardige man. Hij had een bedrijfje, Outward Adventures, en organiseerde actieve vakanties in de vrije natuur op Mure. Soms – om geld te verdienen – voor zakenmannen, juristen en bedrijven of organisaties; soms, onbetaald, voor minder-bedeelde kinderen van het vasteland.

Charlie was erg gecharmeerd van haar – hij en Jan, zijn vriendin, met wie hij samenwerkte, waren destijds uit elkaar – en ze had een beetje met hem geflirt omdat zij toen dacht dat het toch nooit iets zou worden met Joël. Of eigenlijk had ze meer dan een beetje met hem geflirt, moest ze toegeven. Ze schaamde zich altijd als ze eraan terugschiet: hoe snel ze van de een (Charlie) op de ander (Joël) was overgeschakeld. Maar Charlie was, zoals gezegd, een aardige vent en had er begrip voor. Jan had echter geconcludeerd dat Flora een waardeloze slet was en Charlie had verleid en dat het dus allemaal haar schuld was. Ze had Flora nooit vergeven en boorde haar bij elke gelegenheid publiekelijk en luidruchtig de grond in.

Normaliter zou Flora daar niet echt van wakker liggen, maar op een eilandje zo klein als Mure was het lastig om iemand te ontwijken en als je diegene dan zelfs regelmatig tegenkwam, werd het allemaal nogal irritant.

Jan – lang, praktisch kortgeknipt haar, vastberaden vierkante kin en de onwrikbare overtuiging dat ze de wereld redde en dat de rest van de mensheid een stelletje waardeloze nietsnutten was – kwam vandaag echter binnen met een zeldzame glimlach op haar gezicht. ‘Goedemorgen!’ zei ze opgewekt.

Flora wierp een korte blik op Isla en Iona, die net zo verbaasd over Jans vrolijkheid waren als zij. Ze haalden allebei hun schouders op.

‘Eh... Hoi, Jan,’ zei Flora. Normaliter negeerde Jan haar volkomen en bestelde ze bij de meisjes en praatte dan de hele tijd

op luide toon alsof Flora niet bestond. Flora zou haar het liefst de toegang hebben geweigerd, maar ze was niet zo'n streng type en had absoluut geen idee hoe ze zoiets moest aanpakken. En trouwens, iemand die voor Outdoor Adventures werkte de toegang ontzeggen terwijl ze Charlie tegelijkertijd voorzag van producten uit het café die de uiterste houdbaarheidsdatum naderden om uit te delen onder de kinderen was natuurlijk ook niet echt logisch.

'Hallo!' Jan zwaaide opzichtig met haar linkerhand.

Flora dacht dat ze zwaaide naar iemand aan de overkant van de straat, maar gelukkig begreep Isla, die blijkbaar beter thuis was in dat soort dingen, de hint wél. 'Jan! Is dat een verlovingsring?'

Jan bloosde en probeerde verlegen te kijken – wat niet erg goed lukte – en liet zogenaamd schuchter haar hand zien.

'Dus Charlie en jij gaan trouwen?' vroeg Isla. 'Wat geweldig!'

'Gefeliciteerd!' zei Flora meteen, oprecht gemeend. Ze had een rotgevoel gehad over Charlie; dat hij nu blijkbaar zo gelukkig was met Jan dat hij haar had gevraagd was een opluchting. 'Dat is fantastisch nieuws! Gefeliciteerd. Echt!'

Jan leek een beetje van haar stuk gebracht, alsof ze stiekem had gehoopt dat Flora zich jammerend op de grond zou werpen en wanhopig haar haren uit haar hoofd zou rukken.

'En, waar gaat het gebeuren?' vroeg Iona.

'In The Rock natuurlijk.'

'Als het klaar is daar,' zei Flora. 'Waarom Colton daar zo lang over moest doen was haar een raadsel.'

Jan trok haar wenkbrauwen op. 'O, ik weet zeker dat sommige mensen hier weten hoe ze dingen goed moeten aanpakken... Heb je rozijnenbroodjes?'

Tot haar ergernis moest Flora toegeven dat ze die niet had. 'Nou, het is geweldig nieuws,' zei ze nog een keer. Ze wilde

over op een ander onderwerp voor het geval Jan dacht dat ze hoopte op een uitnodiging. Wat absoluut niet zo was. Er waren een hoop mensen die Charlie en haar vorige zomer samen hadden gezien en Jans uitbarsting hadden meegemaakt nadat ze hen in elkaars armen had aangetroffen. Flora zat absoluut niet te wachten op nieuwe roddels, zeker niet nu alle consternatie eindelijk was weggeëbd. Dus vroeg ze zakelijk: ‘Anders nog iets?’

‘Vier punten van die quiche,’ wees ze. ‘En... Hoewel je natuurlijk te veel suiker gebruikt en veel te veel weggooit...’

Blijkbaar had Jans geluk niets gedaan voor haar doorlopende negativiteit, dacht Flora.

‘Sorry? Wat zei je?’

‘Nou,’ zei Jan weer, nu met een gemaakt glimlachje op haar lippen, ‘we dachten dat jij de catering voor de bruiloft wel zou willen doen.’

Flora knipperde met haar ogen. Ze wilde niets liever dan gaan cateren. Op The Rock gebeurde voorlopig nog niets en ze moest echt meer omzet maken. Dan kon ze de meiden ook wat meer betalen. Maar ze had liever niet dat iedereen die op de bruiloft was met argusogen zat te kijken hoe zij het vond dat Charlie met een ander trouwde. Maar ach... Wat kon het schelen? En ze kon het geld heel erg goed gebruiken. En daarbij zou ze toch de hele tijd achter de schermen aan het werk zijn, dus was dit eigenlijk de best mogelijke optie. ‘Natuurlijk!’ zei ze. ‘Heel graag!’

Jan keek een beetje vreemd. Flora beseftte dat Jan een of ander scenario in haar hoofd had waarin zij, Flora, er bekaaid van af zou komen, alleen begreep ze niet echt hoe. Maar wat ze wel wist was dat ze Jan het plezier niet gunde om te denken dat ze, ergens heel diep vanbinnen, iets anders was dan blij voor het aanstaande paar.

Jan boog zich naar haar toe. ‘Het zou een heel leuk huwelijkscadeau zijn,’ zei ze.

Flora was even met stomheid geslagen. Het bleef een tijd stil, een stilte die werd verbroken door het belletje boven de winkeldeur omdat de vaste ochtendklanten begonnen binnen te druppelen.

Isla en Iona liepen heen en weer achter de toonbank om hen te bedienen, op veilige afstand van het ongemakkelijke gesprek maar voldoende in de buurt om het te kunnen volgen.

‘O,’ wist Flora eindelijk uit te brengen. ‘Nee... Nee... We zullen een rekening moeten sturen... Helaas.’

Jan knikte alsof ze met haar meevoelde. ‘Ik begrijp dat dit moeilijk voor je moet zijn,’ zei ze.

Flora kon niet anders dan opgewekt voor zich uit kijken.

‘Je zou toch denken dat je met dat rijke vriendje van je iets goeds zou willen doen voor het eiland...’ vervolgde Jan snerend.

Flora hield zich in en zei niet dat het zo niet in elkaar zat. Totaal niet zelfs. En ze moest er niet aan denken om ook maar één penny van Joël aan te nemen, ooit, de gedachte alleen al vervulde haar met afschuw. Ze hadden het nog nooit over geld gehad! Bij die gedachte besefte ze dat ze het sowieso nog over weinig hadden gehad samen, maar die gedachte duwde ze meteen weer weg.

Joël, die niet echt goed begreep waarom ze per se haar eigen geld wilde verdienen, maar het een welkome opluchting vond na zijn vorige vriendinnen, die pruilend aan zijn arm hingen en niets liever deden dan winkelen. Helaas concludeerde hij er ook uit dat Flora ook niets nodig had of wilde, wat nou ook weer niet zo was.

Maar het was vooral het idee dat Jan en haar rijke familie zich tegoed zouden doen aan het bekende uitgebreide buffet

van Annie's Café – kreeft, oesters op ijs, het heerlijkste brood, de romigste boter, rundvlees van koeien van Mure, de beste kazen uit de omgeving, schitterende taarten en verse room. Dat zij dat allemaal zouden opeten en onderling zouden opscheppen dat ze er geen penny voor hadden betaald...

Flora verpakte de quichepunten in een zakje en sloeg het bedrag zonder nog een woord op de kassa aan. Jan telde het geld met een neerbuigend lachje extra traag uit in Flora's hand en vertrok. Flora keek haar woedend na.

'Godsamme,' liet Iona zich ontsnappen.

'Ja, wat een rotwijf,' gromde Flora, haar goede humeur verdwenen.

'Nee, ik bedoel dat ik wel naar de bruiloft had gewild,' reageerde Iona. 'Daar komen natuurlijk hele hordes knappe jongens van het vasteland.'

'Is dat het enige waaraan je denkt? Jongens?' vroeg Flora.

'Nee,' zei Iona. 'Het enige waaraan ik denk zijn knappe jongens die geen visser zijn!'

'Nou zeg!' reageerde een groepje vissers die hun ijskoude handen warmden aan grote aardewerken mokken thee en plakken verse cake naar binnen werkten.

'Ja, sorry hoor,' zei Iona. 'Maar jullie stinken altijd naar vis en missen meestal een duim of een vinger omdat die verstrikt zijn geraakt in een net. Waar of niet?'

De vissers keken elkaar aan en knikten. Ja, dat viel niet te ontkennen.

'Oké...' zei Flora en ze klapte in haar handen. 'Ik zal maar eens gaan.'

## 2

Lorna MacLeod was net de deur uit gegaan om Milou, haar hondje, uit te laten toen Flora, op weg naar het vliegveld in haar gedeukte oude Land Rover, langs de boerderij reed waar haar beste vriendin woonde. Er stond die ochtend veel wind vanaf zee, de witgekuifde golven sloegen tegen het zand, maar het weer begon op te knappen. Het was vloed en het strand dat de Endless Beach heette leek een langgerekt, gouden pad. Hoewel je nog een dik jack nodig had, voelde je de lente al in de lucht – de natuur kwam tot leven.

Op weg de heuvel af zag Lorna dat de krokussen, sneeuw-klokjes en narcissen hun kopjes al door de sneeuw staken. Lorna was het hoofd van de lagere school op Mure en een van de twee onderwijzeressen daar. Zij had de klas met de ‘kleintjes’, de leerlingen van vier tot acht, en Mrs. Cook – een engel – de groten. Ze rook iets aards, boven de normale zilte zeegeur uit waaraan ze gewend was, een geur van groei, van wedergeboorte.

Lorna glimlachte in zichzelf, ze verheugde zich op de maanden die voor haar lagen, de dagen die tot het midden van de zomer steeds langer zouden worden tot het nog nauwelijks donker werd, als Mure bevolkt werd door blijde, genietende vakantiegangers, de drie pubs elke avond vol zaten en de muziek doorging tot de laatste whiskydrinker naar huis ging of in slaap

was gevallen aan de bar. Met haar handen diep in de zakken van haar Puffajack begon ze aan haar wandeling, haar ogen op de horizon gericht, waar het laatste roodgouden licht uit de hemel verdween en het koude lentezonnetje het overnam.

Van wakker worden als het licht was werd ze ook vrolijk. Het was een milde winter geweest, voor Mure dan – de stormen waren natuurlijk wel over de Atlantische Oceaan komen razen en de veerboten hadden niet kunnen varen en iedereen had zich in zijn huis verscholen, maar dat was niet erg. Ze hield ervan de kinderen lachend en met rode wangen, ingepakt in mutsen, dassen en wanten op het schoolplein te zien dollen; ze hield van koppen hete chocolademelk in het dorp drinken en lekker voor de haard te zitten in haar huis, waarin haar vader tot kortgeleden had gewoond. Ze had het huis geërfd. Technisch gezien samen met haar broer, die op een olieplatform werkte en een hip, modern appartement in Aberdeen had. Hij vond het best dat zij haar appartementje aan een jong stel verkocht en de oude boerderij in een aanval van schoonmaakwoede tot haar eigen thuis omtoverde.

Achteraf was het jammer dat ze net weg was toen Flora langsreed, want Flora had wel een dosis van Lorna's opgewektheid kunnen gebruiken om zich te wapenen voor wat er later op de dag zou gebeuren.

Maar Saif liep ze niet mis: ze zag hem lopen aan het einde van het strand, op hetzelfde moment dat hij haar zag. Hij woonde in de voormalige pastorie, niet de grote die Colton helemaal had opgeknapt, maar de kleine, enigszins verwaarloosde, boven op de heuvel, die al leegstond sinds hun dominee naar het vasteland was verhuisd en ze geen nieuwe kregen omdat de ouderen op het eiland niet talrijk genoeg waren om een vaste dominee te rechtvaardigen. De bevolking op Mure was sterk beïnvloed door het strikte reformisme van Knox, maar

had zich nooit helemaal losgemaakt van haar eerdere religies: de vele, heldhaftige goden van de Vikingen die het eiland ooit hadden bezet en nog vroegere, groene aardse goden van de allereerste bewoners. Het eiland had diepe spirituele wortels, welk geloof je ook aanhing. Er waren menhirs – overblijfselen van een samenleving die God weet wat had vereerd, maar ook prachtige oude kloosterruïnes en verschillende kerkjes met stompe torens die stram rechtop in de krachtige wind uit het noorden stonden.

Het huis was aan Saif verhuurd omdat hij voor twee jaar als arts was aangesteld op het eiland, in ruil waarvoor hem een permanente verblijfsvergunning was beloofd. Saif was een Syrische vluchteling en het eiland zat te springen om een arts, hoewel hij natuurlijk geen garanties had dat de belofte ook zou worden nagekomen. Saif had het opgegeven de Britse politiek te begrijpen. Wat hij niet wist was dat die voor niemand te begrijpen was, hij dacht dat het aan hem lag.

Die nacht had hij weer een van zijn nachtmerries gehad. Hij wist niet of hij daar ooit nog van af zou komen. De doorlopende herrie. Terug in de boot zijn, met zijn tas tegen zich aan geklemd alsof het een reddingsboei was. Het gezicht van het jongetje dat hij zonder verdoving had moeten hechten nadat er een gevecht was uitgebroken. Het gelatene. De wanhoop. De boot.

En elke ochtend, weer of geen weer, nam hij zich als hij wakker werd vastberaden voor zich niet te laten opsorpen door zijn eigen angsten, door het radeloze wachten, tot hij iets over zijn vrouw en zijn twee zoontjes hoorde, die hij had achtergelaten toen hij weg was gegaan om te kijken of er ergens anders op de wereld een plek was om een beter leven voor hen op te bouwen omdat zijn eigen land plotseling werd geplaagd door allerlei verschrikkingen.

Hij had helemaal niets meer van of over hen gehoord, hoewel hij elke week belde naar de speciale afdeling van Binnenlandse Zaken. Hij wist niet eens of de buurt die hij had achtergelaten – ooit relaxed, vriendelijk en gezellig – er überhaupt nog wás. Zijn hele bestaan was in het niets verdwenen; en dan kreeg hij steeds maar weer te horen dat hij een van de mazzelaars was...

Elke ochtend liep hij een heel stuk over de Endless Beach naar de haven, in de ijle hoop dat ze van de veerboot af zouden komen – wat natuurlijk nooit zo was. Hij moest eerst een heel eind lopen om de nachtmerries uit zijn hoofd te laten waaien en in staat te zijn de onbetekenende klachtjes van de eilandbewoners aan te kunnen: gewrichtspijn, hoestende baby's, opvliegers en dat soort dingen, die hij niet als 'niets' mocht afdoen omdat hij het vergeleek met de verwoestende misère in zijn vaderland. Een paar kilometer flink doorwandelen hielp meestal wel. De hele winter had hij in het donker over het strand gelopen, half instinctmatig, door weer en wind, zelfs in de geselende hagel die als kiezelstenen in zijn gezicht striemde – weer dat hij niet kende voor hij naar Europa kwam en in zijn ogen een bijna komisch ongemak. Maar dan voelde hij tenminste iets anders dan die constante angst en werden alle zorgen even uit zijn hoofd verjaagd. Pas als hij doodop en tot op het bot verkleumd was, kon hij de dag weer aan in dit halfbakken leven waarin hij in wezen alleen maar wachtte.

Met dat soort gedachten malend in zijn hoofd zag hij plotseling iets in zee. Iets verbijsterends. Opgewonden gooide hij zijn armen in de lucht.

Lorna zag vanaf het andere einde van het strand wat hij deed en rimpelde haar voorhoofd. Het was niks voor Saif om zo uitbundig te zijn. Hij kwam juist nauwelijks uit zijn schulp. Bij het leven op Mure hoorde nu eenmaal een praatje als je

iemand tegenkwam – daar ontkwam je gewoon niet aan. Iedereen kende elkaar en voor iedereen waren die gesprekjes de levensader van hun bestaan en hun gemeenschap. Meestal kende je het wel en wee van zo'n drie generaties Murianen. Natuurlijk was in die verhalen iedereen die naar Amerika was getrokken daar miljonair geworden en ging het iedereen in Londen voor de wind en hadden ze allemaal fantastische en briljante kinderen. Dat was gewoon een gegeven, maar toch leuk om te horen.

Saif sprak echter nooit, echt nooit, over zijn familie. Lorna wist alleen dat hij een vrouw en twee zoontjes had, of had gehad. Ze durfde er niet verder naar te vragen.

Saif was alles kwijt, zijn aardse bezittingen, maar ook zijn status. Hij was berooid op Mure aangekomen, waar hij in de eerste plaats een vluchteling was en pas daarna arts; iemand om medelijden mee te hebben. Hij werd zelfs door sommige mensen – zonder reden – geminacht (tot hij hun wond hechte of goede zorg aan hun ouders verleende). Ze was bang hem van streek te maken, hem zijn laatste beetje waardigheid af te nemen door haar nieuwsgierigheid.

Dus toen ze hem in de heldere ochtend met de lucht vol jagende wolken en beloftes zo met zijn armen in de lucht zag staan en hij enthousiast naar haar zwaaide, sloeg haar hart over. Milou bemerkte haar opwindning en rende opgewekt vooruit, waarop Lorna begon te hollen om het beest bij te houden. Een paar minuten later kwam ze buiten adem – de Endless was altijd langer dan je dacht, op de een of andere manier speelde het water met je idee van afstand – en ongerust bij hem aan.

‘Kijk!’ riep Saif. ‘Kijk!’

Ze volgde zijn wijzende vinger. Wat was het? Wat had hij gezien? Was het een boot? Ze kneep haar ogen tot spleetjes.

‘O! Het is weg,’ zei Saif en ze keek hem niet-begrijpend

aan, maar zijn blik bleef op het water gefixeerd. Zij bleef ook staan turen terwijl ze op adem probeerde te komen. Net toen ze hem wilde vragen wat hij in vredesnaam had gezien, zag ze het – eerst een beweging, niet iets wat je echt zag, en toen, opeens, als uit het niets, een enorm beest – echt enorm, groter dan ze ooit had gezien, zo groot dat het onmogelijk leek dat het dier zomaar uit het water kon opspringen. Het was alsof ze een 747 zag opstijgen – een kolossaal, glanzend, zwart gevaarte dat met een krachtige zwaai van zijn staart recht uit de golven omhoog schoot, de waterdruppels van zich afschudde en weer onder water dook.

Saif keerde zijn gezicht naar haar toe; zijn ogen straalden. Hij zei iets wat klonk als ‘hoezzen’.

Lorna keek hem weer niet-begrijpend aan. ‘Wat?’

‘Ik ken het Engelse woord niet,’ zei hij.

‘O!’ reageerde Lorna. ‘Walvis! Een walvis. Maar zo een heb ik nog nooit gezien. Het is er een die ik niet ken.’

‘Zitten er veel hier?’

‘Een paar,’ zei Lorna nadenkend. ‘Een paar normale walvisen. Deze ziet er anders uit. En het is niet goed als ze zo dicht bij de kust komen. Vorig jaar is er nog een gestrand hier en dat was een hele heisa, weet je nog?’

Saif wist niet wat ‘een hele heisa’ was, of het iets goeds of iets slechts was, en hij herinnerde het zich niet, dus reageerde hij ook niet. Hij bleef naar de zee kijken en ja, na een paar ogenblikken sprong de walvis weer uit het water op. Dit keer ving de druppels de zon en schitterden als diamanten op iets wat bizar veel op een hoorn leek. Ze bogen zich allebei naar voren om te zien wat het was.

‘Prachtig!’

‘Ja,’ beaamde Lorna.

‘Je klinkt niet erg blij, Lorenah.’

Hij had haar naam nooit goed kunnen uitspreken.

‘Nou,’ zei ze. ‘Om te beginnen maak ik me ongerust. Het is vreselijk als een walvis op het strand terechtkomt. En ook al kun je hem redden, dan doen ze het vaak nog een keer... En daarbij...’

Saif keek haar vragend aan.

‘Nou, dat vind je vast belachelijk...’

Hij haalde zijn schouders op.

‘Door Murianen... Op het eiland, bedoel ik, worden ze gezien als onheilsbrengers.’

Saif rimpelde zijn voorhoofd. ‘Maar ze zijn juist zo mooi.’

‘Er zijn wel meer mooie dingen die ongeluk brengen. Volgens de legende moeten we het beest welkom heten,’ vervolgde Lorna met haar ogen op de horizon gericht. ‘We hebben Flora nodig. Die kan dat soort dingen.’

Saif keek haar verbouwereerd aan en Lorna schoot in de lach. ‘O, het is gewoon maar bijgeloof.’

Weer zagen ze de walvis opspringen uit de golven, prachtig sterk en vrij, en Lorna vroeg zich af waarom ze niet blij was; waarom ze juist een akelig, dreigend gevoel in haar maag had, dat helemaal niet paste bij de mooie, winderige dag.